

บันทึก

เรื่อง คุณสมบัติของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๑ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

เดิมกรมประชาสัมพันธ์ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๘๒๕/๔๒๕๐ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมประชาสัมพันธ์ได้แต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็น อ.ก.พ. สามัญประจำกรม ตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เนื่องจากได้มีผู้ทักท้วงเกี่ยวกับ คุณสมบัติของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองในสามรายว่าน่าจะไม่ต้องตามมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารและการจัดการและด้านกฎหมาย...จะต้องเป็นหรือเคย เป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า” ทั้งนี้ เพราะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองรายไม่ได้ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งสาย งานบริหารในระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่ามาก่อน กรมประชาสัมพันธ์จึงขอหารือว่าการที่ กรมประชาสัมพันธ์แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสองรายดังกล่าวนั้นจะเป็น การถูกต้อง หรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำว่า “จะต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการซึ่งดำรงหรือเคยดำรง ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า” หมายถึงข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งใน ระดับใดหรืออยู่ในสถานะใด ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนในทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ต่อไป ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณา ข้อหารือของกรมประชาสัมพันธ์แล้ว เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษา ให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๔ กำหนดว่า “เพื่อให้การ ปฏิบัติราชการเป็นไปตามขั้นตอนของการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่องที่กรรมการร่างกฎหมายจะ พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย จะต้องเป็นเรื่องที่ได้มีการปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการที่มี หน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายแล้ว เว้นแต่จะเป็นกรณีเร่งด่วนหรือมีความจำเป็น อย่างอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือคำสั่ง” สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาจึงได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๑/๑๑๗๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๓๖ แนะนำให้กรม ประชาสัมพันธ์หารือเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นส่วนราชการที่รักษาการตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียก่อน

ต่อมา กรมประชาสัมพันธ์ได้มีหนังสือ ลับ ที่ นร ๑๘๒๕/๖๗๓๗ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๖ สรุปความได้ว่า กรมประชาสัมพันธ์ได้หารือปัญหาดังกล่าวไปยังสำนักงาน ก.พ. และได้รับคำชี้แจงจากสำนักงาน ก.พ.แล้ว แต่กรมประชาสัมพันธ์เห็นว่า หนังสือตอบของ สำนักงาน ก.พ. ยังไม่ชัดเจนในประเด็นการตีความของความว่า “จะต้องเป็นหรือเคยเป็น ข้าราชการ ซึ่งดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า” จึง

ขอหารือปัญหาดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณา ปัญหาที่ขอหารือมาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็น กฎหมายหลักในการจัดระบบข้าราชการพลเรือน ซึ่งมาตรา ๘ (๖)^๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และมติของ ก.พ. ตามข้อนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมายและระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการ รับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๙^๒ (๒) กำหนด ว่า กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ สถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมาย

จากบทบัญญัติดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติของอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ตามมาตรา ๘ (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และผลการวินิจฉัยของ ก.พ. จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเพื่อใช้บังคับได้ตาม กฎหมาย ดังนั้น ข้อหารือของกรมประชาสัมพันธ์จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่กรรมการร่างกฎหมาย จะพิจารณาให้ความเห็นได้ อนึ่ง ข้อเท็จจริงปรากฏตามเอกสารของกรมประชาสัมพันธ์ว่า กรม ประชาสัมพันธ์ยังไม่ได้หารือปัญหานี้ไปยังคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งเป็น องค์การที่มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล เรือนฯ กรมประชาสัมพันธ์จึงสมควรดำเนินการหารือ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์การที่มีอำนาจวินิจฉัยใน เรื่องนี้โดยตรงต่อไป

มาตรา ๘ ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) ตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ มติของ ก.พ. ตามข้อนี้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๙ กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

(๒) เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมาย และกรรมการร่าง กฎหมายเห็นว่าสมควรให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นก่อนเพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) เรื่องซึ่งหากให้ความเห็นแล้วจะมีผลกระทบกระเทือนในทางการเมืองหรือทางการ ต่างประเทศ

ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือมีคำสั่งเป็นการ ภายในให้พิจารณา

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๓๖